

YNIKKI LAILANSA

Kuva idyllistä. Pikkusia punamaalattuja mökkiä loistavassa kesävainiossa, aukea mettässä viekottellee houkuttelevasti, sitä halvaa asettua ja antaa silmät ja sielun kokea rauhan, hyvänvoinin olon. Hanhinvittikko kenttä on tänäpäivänä ynikki lailansa Norrbottenissa. Vainio- ja laitun on yks niistä kaikkiin arvokhaimista läänissä. Täälä on laajienrikhaus mitä harva kenttä saattaa näyttää, sitäpaitti täälä versoo kasvia jokka on häviönuhaattu ja Ruottissa.

Hanhinvittikko on yks harvinhaisista säilytetyistä kentistä Tornionlaaksossa - net tyyppiset rakenukset on vielä jäljelä. Kentälä sitä aavistaa rajamaan historiaa; tornionlaaksolainen rakenuskultturi sekotethaan suomalaisen kansa. Ko krannikylät toisela puolen Tornionväylää paloit toisen mailmansoan aikana, Hanhinvittikko oli suomalaisitten pakopaikka. Isoja määriä heiniä kuljetethiin Etelä- ja Keskiruottista ja viehraitä kasvia tuothiin tänne; törmäneilikka ja neliskanttinen juhaneksenyrtti itävät vielä tänäki päivänä kentälä!

KUVA: SARA BORGSTRÖM, GUNILLA NILSSON/LST I NORRBOTTEN

KULTTUURIRESERVAATTI

Hyvinsäilytetyjä ympäristöjä niinku Hanhinvittikko kenttä on kauhean harvinhaisia Norrbottenissa - sillä kenttä on nimitetty kulttuurireservaatiksi. Reservaatin päämäärä on ette pittää ympäristön elävännä, niin ette tulevat sukupolvet saattavat saaja kokemuksia ja oppia menheitte aijoitten kenttäperintheistä. Sillä rakenukset piethään kunnossa ja sillä vainiot niitethään taas; jokka kesän lopusta on heinänteko kentälä. Jos heinää ei tehä elikkä nyitä niin vainio tullee kasuuhmaan kiini ja kaikki kukat katoahmaan.

Reservaatissa on tähelistä olla varovainen ja ottaa huomiota - tervetuloa tänne ottamhaan ossaa idyllistä!

LÄNSSTYRELSEN I
NORRBOTTENS LÄN
TEL. 0920-96000

TUOTANTO: HUGIN & MUNIN KULTTURINFORMATION, KÄÄNÖS: ELEX, PAINOS: HS COPY & MEDIA SERVICE AB • 2002

Kulttuurireservaatti HANHINVITTIKKO KENTTÄ

100 VUOTTA KENTTÄNÄ.

Hanhinvittikko kenttä perustettiin 1860-luvulla ja oli käytössä keshään 1965. Kenttään lyötiin ulos noin 35 hehtaaria iso allmänninki, joka omistettiin yhteessä Haapakylän ja Matarengin- nykyään Övertorneå kyliltä. Talot kentälä omistettiin kuitenkin eriltä perheiltä. Yhelä kartala vuolta 1875 saattaa nähdä 11 rakennusta- tänäpäivänä 8 on säilytetty, mistä yks on uuesti rakennettu. Alunperin niitä oli neljä kenttää Hanhinvittikossa. Antin, Lanton, Mörtbergin ja Tornéus/Mörtbergin. Tänapäivänä ei ole ko talonkrunnit Antin ja Lanton taloista jäljelä mutta loput rakennukset on säilytetty ja restaureerattu.

KUVA: BRITT ISAKSSON/NORRBOTTENS MUSEUM, 1958.

TYÖN SEMESTERI?

Kenttäelämä oli arvostettu- se oli jonkulainen työn semesteri. Tänne perheet tulit kesinä lapsitten ja karjan kansa, sitä kylästelthiin toisila kentillä, saunothiin ja olthiin yhdessä. Outilan kenttä ei ollu ko pari kilometriä etehlään päin. Ensinä perheilä oli lypsäjiä työntekijinnä- yks vaimo oli 30 kessää peräkkää töissä kentälä! Ennenko mejjeri rakenethiin Övertorneåhoon 1925, kaikki majot valmistethiin kentälä. Sitä tehthiin ensimmäiseksi piimää ja voita- perintheinen juusto ei ollu niin tavalinen Tornionlaaksossa niinku muuala Ruottissa. Sen siihaan tehthiin kahvijuustoa, yks suomalainen erikoisuus. Kahvijuusto leikothaan pikku kappalheishiin ja panthaan kahviin- herkku vielä tänäki päivänä!

KUVA: VASTERBOTTENS MUSEUM

HAAVEILEVAT LAITUMET

Lähtö kentäle tapahtu Salmonpäivänä, 8 päivä kesäkuuta. Ko lehmät jätit navetan sen pitkän talven jälkhiin net olit useasti heijot; rehu oli ollu laihaa talven aikana. Kentät perustethiin laitumitten vuoksi; ko karkeat kotona talola ei ennä riittäneet, lehmät siirethiin ulkoniityile. Tornionlaaksossa ensimmäiset kentät perustethiin 1800-luvun keskellä; Övertorneån pitäjässä oon ollu 18 kenttää. Lehmät nyit vaphauessa mettässä päivilä, kentäle net tulit ko oli iltalypsyn aika. Syyskesästä saatto tulla kysseishiin vyölypsy - lehmilä oli huono kiskoa itteä niistä tykätyistä sienistä!